

Svar på skriftligt spørgsmål om unga av utländsk härkomst som gör rånbrott, bekämpning av gängbildning och ökande av trygghet på gatorna

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 858/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen / saf:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta mot brottsligheten utförd av ungdomar av utländsk härkomst i Finland,

hur tänker regeringen förhindra gängbildningens utveckling i Finland och

hur tänker regeringen försäkra medborgarnas gatutrygghet i Finland?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt statsminister Sanna Marins regeringsprogram fäster regeringen speciell uppmärksamhet vid att förbättra säkerheten, ställa beredskap för nya säkerhetshot och stärka säkerhetsupplevelsen.

Statistik hos Statistikcentralen visar att andelen unga personer under 21 år av alla brottsmisstänka är på nedgång. För hela landets del har antalet unga som misstänkts för brott i huvudsak minskat under hela 2010-talet. Särskilt har antalet misstänkta i åldern 15–20 år minskat från cirka 24 700 år 2011 till cirka 14 500 år 2019. Statistiken visar att brottsligheten koncentreras till en mindre grupp ungdomar än tidigare. Samma fenomen har även upptäckts vid en undersökning av ungdomsbrottslighet utförd av Institutet för kriminologi och rättspolitik.

Statistiken över brott och tvångsmedel hos Statistikcentralen visar att för utredda brott anges ålder, nationalitet och vissa socioekonomiska bakgrundsfaktorer hos dem som misstänks vara skyldiga. Statistiken visar att utländska medborgare i relation till sin befolkningsandel är överrepresenterade inom olika brottstyper.

Enligt undersökningar beror brottsbenägenhet inte på etnisk bakgrund utan andra faktorer, som marginalisering och barnfattigdom. De flesta finländska barn och unga mår bra och de är sällan skyldiga till brott. Upprepande och allvarlig brottslighet koncentreras inom en liten grupp barn och unga. Barn och unga, som begår många brott, är ofta själv brottsoffer.

För att förhindra barns och ungas brott och bryta den kriminella spiralen är det centralt att stärka barnskyddets verksamhet. Behovet av barnskydd har ökat. Nästan 53 000 barn och unga var klienter hos barnskyddet 2019. Barnskyddsanmälningarnas antal har fördubblats på tio år, 2019 var

det 85 700. 1,8 anmälningar gjordes i snitt per barn. År 2019 blev 4 500 barn akut omhändertagna (4 % fler än 2018) och antalet omhändertagna barn var på nivån för året innan, drygt 11 000. Nästan 19 000 barn var placerade utanför hemmet.

Situationerna för unga som begår brott varierar. En del unga personer är i början av en utveckling som då den fortsätter kan leda till en allvarlig brottsspiral. Unga, som är i begynnelsen av brottsspiralen, behöver andra åtgärder än unga, som redan är inne i brottsspiralen.

För de barn och unga, som är i ett sådant tidigt skede som möjligt av brottsspiralen, erbjuds det mångprofessionella Ankarets tjänster. Ankarverksamheten består av mångprofessionellt samarbete, som riktar sig till barns och ungas (under 18-åringars) utveckling av välmående och förebyggande av brott. I ankarverksamheten söker man lösningar på brottssymptomen, vilket leder barnet eller den unga bort från en dålig utvecklingsspiral. Ankarverksamhetens resultat har varit goda. Man förebygger även gängbildning i Ankarverksamheten. Ankaret bedrivs inom alla polisstationers distrikt och kommer att förstärkas ytterligare. Det är speciellt viktigt att få fler psykiatriska sjukskötare till Ankaret.

För de unga som har redan funnits skyldiga till brott, är det viktigt med snabba brottsundersökningar. En ungdomsgrupp inrättades vid Helsingfors polis 2018, som centralt utreder alla brott som begåtts av personer under 18 år i samarbete med förebyggande verksamhet. En ungdom som är inne i brottsspiralen får en "egen polis", som undersöker alla brottsmisstankar mot hen. Syftet med verksamheten är, att polisen tar ungdomens situation omfattande under kontroll och fallet undersöks snabbt. En förundersökning som räcker länge och genomförande av följderna först efter flera år efter det begångna dådet kan leda till, att ungdomen upplever, att samhället inte lägger sig i hens verksamhet. Dessutom kan hen hamna djupare i brottsspiralen och en kriminell livsstil innan hen hålls ansvarig för sina brott.

Barn och unga som är i en allvarlig brottsspiral behöver också andra aktioner. Ett exempel på detta är det brottsförebyggande projekt som inleddes av justitieministeriet som en del av regeringsprogrammet, var man försöker förhindra långvarig brottslighets- och våldspiraler genom en ny verksamhetsmodell baserad på omfattande och mångprofessionellt stöd. Pilotprojekt för verksamhetsmodellerna startar nu på fyra orter, Uleåborg, Rovaniemi, Vanda och Åbo.

Med ett gäng avser man en grupp, var det finns en hierarkisk struktur och gemensamma kännetecken. Förutom gäng med organiserad brottslighet finns det bara ett fåtal av dessa grupper i Finland. Hotet från uppkomsten av ungdomsgäng bör dock inte underskattas och det är viktigt att effektivt förhindra ungdomar från att bilda gäng. Att förhindra marginalisering av barn och ungdomar och minska barnfattigdom avvärjer orsaker till gängbildning. Polisens förebyggande verksamhet förhindrar i sin helhet gängbildning. Den lokala problemlösningsmetoden, som tar upp problem lokalt i samarbete med polisen och andra aktörer, har visat sig vara effektiv i situationer som, om de fortsätter, kan leda till gängbildning. Att erbjuda fritidsmöjligheter för alla barn och ungdomar är en viktig del av att förhindra gängbildning, liksom arbetet inom ungdomsarbete. Att bryta början av brottsspiralen bland barn och ungdomar är en viktig del för att förhindra gängbildning.

Det finns ett behov av att bekämpa utvecklingen där barn och ungdomar som har förvärvat pengar och status genom brott utgör ett exempel för andra som känner sig missgynnade, till exempel när det gäller konsumtionsmöjligheter.

Helsingfors 9.12.2020

Inrikesminister Maria Ohisalo